

2004

	Informační technologie - Aplikace SGML - Mapy námětů	ČSN ISO/IEC 13250 36 9830
---	---	-------------------------------------

Information technology - SGML applications - Topic maps

Technologies de l'information - Applications SGML - Plans relatifs à des sujets

Informationstechnik - SGML Anwendungen - Neue Mappen

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO/IEC 13250:2003. Mezinárodní norma ISO/IEC 13250:2003 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO/IEC 13250:2003. The International Standard ISO/IEC 13250:2003 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO/IEC 13250 (36 9830) z března 2001.

© Český normalizační institut,

2004

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

70751

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Vedle formální aktualizace, oprav a editace textu bylo toto vydání doplněno hlavně o další přílohu, takže norma nyní odpovídá současnému stavu příslušného oboru.

Citované normy

ISO 8879:1986 zavedena v ČSN EN 28879:1995 (36 9825) Zpracování informací. Textové a kancelářské systémy. Standardní univerzální vyznačovací jazyk (SGML) (idt ISO 8879:1986)

ISO/IEC 10744:1997 dosud nezavedena

Související ČSN

ČSN EN 28879 OPRAVA 2:2000 (36 9825) Zpracování informací. Textové a kancelářské systémy. Standardní univerzální vyznačovací jazyk (SGML) (idt ISO 8879:1986/Cor.2:1999)

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k článkům 4.1 a 5.3.2 doplněny informativní národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing. Jindřich Schwarz, IČ 46618660

Technická normalizační komise: TNK 20 Informační technologie

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Radek Dvořák

Strana 3

MEZINÁRODNÍ NORMA
Informační technologie - Aplikace SGML -
Mapy námětů

ISO/IEC 13250
Druhé vydání
2003-05-15

ICS 35.240.30

Obsah

Strana

Předmluva

.....
..... 4

Úvod	5
1 Předmět normy	6
2 Normativní odkazy	6
3 Termíny a definice	6
4 Notace	10
5 Architektura map námětů	12
6 Shoda	26
Příloha A (normativní) Metadefinice DTD map námětů	27
Příloha B (informativní) Příklad deklarace podpory architektury pro architekturu map námětů	37
Příloha C (normativní) Definice DTD v XML pro webově orientované mapy námětů	38

Strana 4

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) a IEC (Mezinárodní elektrotechnická komise) tvoří specializovaný systém celosvětové normalizace. Národní orgány, které jsou členy ISO nebo IEC, se podílejí na vypracování mezinárodních norem prostřednictvím technických komisí zřízených příslušnou organizací, aby se zabývaly určitou oblastí technické činnosti. V oblastech společného zájmu technické komise ISO a IEC spolupracují. Práce se zúčastňují i jiné mezinárodní organizace, vládní i nevládní, s nimiž ISO a IEC navázaly pracovní styk.

Mezinárodní normy jsou připravovány v souladu s pravidly určenými částí 2 Směrnice ISO/IEC.

V oblasti informační technologie zřídily ISO a IEC společnou technickou komisi ISO/IEC JTC 1. Návrhy mezinárodních norem přijaté společnou technickou komisí se rozesílají národním členům k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75 % hlasujících členů.

Je nutné upozornit na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových oprávnění. ISO a IEC neodpovídají za identifikování libovolných nebo všech takovýchto patentových oprávnění.

ISO/IEC 13250 byla připravena společnou technickou komisí ISO/IEC JTC 1, *Informační technologie*, subkomisí SC 34, *Jazyky pro popis dokumentů a jejich zpracování*.

Tímto druhým vydáním se ruší a nahrazuje vydání první (ISO/IEC 13250:2000), které bylo technicky revidováno.

Strana 5

Úvod

Tato mezinárodní norma poskytuje normalizovanou notaci pro reprezentativní informaci, kterou lze předávat a která pojednává o informačních zdrojích používaných k vymezení námětů a vztahů mezi náměty. Množina jednoho dokumentu nebo několika vzájemně souvisejících dokumentů, ve které se používá notace stanovená touto mezinárodní normou, se nazývá *mapa námětů (topic map)*. Informace o struktuře, která se přenáší pomocí map námětů, obecně zahrnuje:

- seskupení adresovatelných informačních objektů okolo námětů („výskyty“) a
- vztahy mezi náměty („asociace“).

Mapa námětů vymezuje vícerozměrový prostor námětů - prostor, v němž náměty představují jednotlivé polohy a v němž se vzdálenosti mezi náměty vyjadřují počtem mezilehlých námětů, které je nutné projít, aby bylo možné se dostat od jednoho námětu k jinému námětu, a také typem vztahů, které stanovují průběh cesty od jednoho námětu k jinému námětu, pakliže tento existuje, přes případné mezilehlé náměty.

POZNÁMKA 1 Dva náměty mohou být spojeny prostřednictvím asociace a mohou být též spojeny sdílením výskytu.

Informační objekty mohou mít kromě toho určité vlastnosti a tyto vlastnosti mohou mít i externě přiřazené hodnoty. Tyto vlastnosti se nazývají *typy fazet (facet types)*.

POZNÁMKA 2 Slovo *fazeta (facet)* může znamenat jednu stěnu mnohostěnného vybroušeného objektu nebo jeden segment složeného oka (např. u hmyzu). Jeho symbolické použití v této normě vyjadřuje představu, že fazeta je vlastnost množiny informačních objektů, kterou lze použít k vytvoření přehledu o těchto objektech.

U stejných informačních zdrojů může poskytovat informaci o struktuře námětů i několik map námětů. Architektura map námětů je navržena tak, aby usnadňovala slučování map námětů bez nutnosti slučované mapy námětů kopírovat nebo modifikovat. Na mapy námětů lze pro jejich vnější postavení nahlížet jako na *překryvné segmenty (overlays)* množin informačních objektů nebo jako na rozšíření

množin informačních objektů.

Základní notací map námětů je SGML; předání schopná mapa námětů se vždy skládá nejméně z jednoho dokumentu SGML a může obsahovat a/nebo může odkazovat na jiné druhy informačních zdrojů. Množinu informačních zdrojů, která obsahuje úplnou a předání schopnou mapu námětů, lze specifikovat pomocí dílčí služby „ohraničená množina objektů (BOS)“ (bounded object set) uvedené v architektuře HyTime v ISO/IEC 10744:1997.

Jako základní notaci pro mapy námětů lze použít i Rozšiřitelný vyznačovací jazyk (XML) (Extensible Markup Language), který je znám také jako WebSGML a je doporučením Konsorcia World Wide Web, protože je podmnožinou jazyka SGML, jak je vysvětleno v příloze K normy pro SGML (1997).

Notace mapy námětů je stanovena jako *Architektura SGML (SGML Architecture)* a tato mezinárodní norma nabývá podobu *dokumentu definujícího architekturu (architecture definition document)* vyjádřeného ve shodě s normativní přílohou A.3 normy ISO/IEC 10744:1997 *Požadavky na definici tvaru architektury SGML (SGML Architectural Form Definition Requirements)* (AFDR). Formální definice notace mapy námětů je vyjádřena jako metadefinice DTD (metadefinice typu dokumentu).

Strana 6

1 Předmět normy

POZNÁMKA 1 V této kapitole je stanoven předmět (scope) této mezinárodní normy. Tento pojem nezaměňovat s pojmem „rozsah platnosti“ (scope) zavedeným v 3.16, který se používá pouze v kontextu s mapami námětů.

Mapy námětů umožňují získat více souběžných přehledů o množinách informačních objektů. Strukturní povaha těchto přehledů není nijak omezena; přehledy mohou odrážet objektově orientovaný přístup nebo mohou být relační, hierarchické, uspořádané, neuspořádané či mohou být kombinací těchto přístupů. Kromě toho se může na dané množině informačních zdrojů překrývat neomezený počet map námětů.

Mapy námětů lze použít:

- k bližšímu určení obsahu a/nebo dat obsažených v informačních objektech jako náměty, aby bylo možné použít naváděcí nástroje, jako jsou rejstříky, křížové odkazy, citační systémy nebo výkladové slovníky;
- ke spojování námětů takovým způsobem, aby bylo mezi nimi možné navádění; tuto možnost lze použít k sestavování virtuálního dokumentu a k vytváření rozhraní, která se podobají tezauru, směrem k databázím úplné slovní zásoby jazyka, ke znalostním databázím atd.;
- k filtrování množiny informací pro vytváření přehledů přizpůsobených specifickým uživatelům nebo účelům; takovéto filtrování může například pomáhat při managementu vícejazyčných dokumentů, managementu režimů přístupu v závislosti na kritériích zabezpečení, při poskytování částečných přehledů v závislosti na uživatelských profilech a/nebo na znalostních doménách atd.;
- ke strukturování nestrukturovaných informačních objektů nebo pro usnadnění tvorby námětově orientovaných uživatelských rozhraní, která zajišťují slučování nestrukturovaných informačních bází se strukturovanými informačními bázemi; mechanismus překrývání map námětů lze považovat za

druh *externího mechanismu vyznačování* (*external markup mechanism*) v tom smyslu, že je informací vnucena libovolná struktura, aniž by se změnil její původní tvar.

Tato mezinárodní norma nepožaduje ani nezakazuje použít k adresování informačních objektů jakékoli schéma. Kromě požadavku, aby se dokumenty mapy námětů samy vyjadřovaly pomocí jazyků SGML (nebo WebSGML) a HyTime za použití zde popsané syntaxe, se nepožaduje ani nezakazuje používat k vyjádření informace libovolnou využívanou notací.

-- Vynechaný text --